ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена
24 01 2019 г.

Актыўная пазіцыя

СТАЛАСЦЬ МАЛАДОСЦІ НЕ ПЕРАШКОДА

У НАН Беларусі абраны новы склад Савета маладых навукоўцаў. У выніку адкрытага галасавання старшынёй Савета маладых навукоўцаў НАН Беларусі зноў абраны Андрэй ІВАНЕЦ — намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута агульнай і неарганічнай хіміі, доктар хімічных навук.

Штогод шэрагі супрацоўнікаў Акадэміі навук папаўняюць 300—350 маладых людзей. «У цяперашні час у арганізацыях НАН Беларусі працуе каля 2,2 тысячы маладых спецыялістаў: гэта больш за чвэрць складу вучоных НАН Беларусі, — адзначыў на пасяджэнні агульнага сходу **старшыня Прэзідыума НАН Беларусі Уладзімір ГУСАКОЎ.** — І маладыя павінны займаць актыўную пазіцыю. Трэба сказаць, што Савет маладых вучоных НАН Беларусі праявіў сваю сталасць, правёў шмат знакавых мерапрыемстваў. Гэта сур'ёзная арганізацыя, якая спраўляецца з адказнымі і важнымі даручэннямі. Мы ўскладаем на моладзь вялікія надзеі».

Сярод мерапрыемстваў, праведзеных Саветам маладых вучоных у 2018 годзе, — першы «Фестываль навукі — 2018», школа маладога вучонага «Вучоны пад ключ», міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «Моладзь у навуцы — 2018», чацвёрты Міжнародны студэнцкі турнір па хіміі, фізіцы, біялогіі, гісторыка-культурнае мерапрыемства «Сцежкамі продкаў», мерапрыемствы па ўшанаванні памяці выдатных акадэмічных навукоўцаў і іншыя. З мэтай прыцягнення школьнікаў да навуковай працы Саветам маладых вучоных НАН Беларусі арганізавана праца сямі «Школ юных даследчыкаў».

Надзея НІКАЛАЕВА.

Знайсці сябе

КАЛІ ЎСЁ СКЛАДВАЕЦЦА Ў АДНУ КАРЦІНУ

І не толькі ў акварэлі і каліграфіі

Юлісіс Неўмер, ураджэнка Гомеля, — удзельніца і пераможца рэспубліканскіх і міжнародных выставак. У 2016 годзе яна нават увайшла ў спіс 100 найлепшых мастакоў свету! Зараз Юлісіс (або проста Юля, калі забыцца на творчы псеўданім) жыве ў Мінску і працуе ва ўласнай студыі акварэлі і каліграфіі. Пра шлях да статусу паспяховай мастачкі мы і вырашылі даведацца ў нашай гераіні.

— Калі мне было сем гадоў, мама звярнула ўвагу на тое, што дачка любіць маляваць. Таму наступныя дзесяць гадоў я хадзіла ў мастацка-архітэктурную школу. Параіўшыся з бацькамі, падала дакументы ў Гомельскі мастацкі каледж на факультэт жывапісу. Але з першага разу паступіць не атрымалася: быў велізарны конкурс, больш за дзесяць чалавек на месца. Знервавалася, затое лепш рыхтавалася да другой спробы на наступны год. Вынік — маё залічэнне, — прыгадвае суразмоўніца. — Шчыра кажучы, гэта былі самыя шчаслівыя чатыры гады ў жыцці, якія перавярнулі светапогляд. Кожны дзень мы праводзілі ў майстэрні, асвойвалі жывапіс. Калі многія знаёмыя з іншых навучальных устаноў прагульвалі пары, мы свае чакалі з нецярпеннем. Знаходзіцца побач са сваімі аднадумцамі, развівацца разам, святкаваць перамогі, удзельнічаць у конкурсах, рабіць выстаўкі — усё гэта было вельмі крута.

Веды, атрыманыя Юліяй у каледжы, дапамагалі ёй выпрацаваць свой стыль у маляванні, вылучыць напрамкі, якія падабаюцца. Напрыклад, падчас вучобы яна шмат увагі аддавала стрыт-арту. Выступала на розных фестывалях вулічнага мастацтва, дзе была ледзьве не адзінай дзяўчынай сярод хлопцаў. Да таго ж выконвала індывідуальныя заказы ад розных фірмаў, малявала ілюстрацыі ў часопісы, коміксы, партрэты. Такім чынам на чацвёртым курсе пачала зарабляць на творчасці больш за сваіх бацькоў.

— Я не з тых людзей, якія ўпэўнены, што талент — гэта галоўнае. У наш час лепш быць мэтанакіраваным, працавітым і актыўным, — гаворыць Юля. — Той, хто баіцца

адпраўляць заяўкі на конкурсы, знаёміцца з людзьмі, хто сядзіць у чатырох сценах, не дасягне поспеху. Нельга трымаць у галаве думку «не змагу». Трэба заўсёды ставіць перад сабой складаныя задачы. Чаго баяцца? І калі сусвет дае табе шанц, чаму б ім не скарыстацца, нават калі гэтая спроба будзе няўдалай.

Пасля навучання ў Гомелі дзяўчына планавала пераехаць у Мінск, бо там былі і шматлікія заказы, і яе каханне. Але два гады павінна была адпрацаваць у школе.

— Было складана звыкнуцца з гэтай думкай, але я па жыцці аптыміст, таму знайшла для сябе самае станоўчае ў адпрацоўцы, што можа быць, — стасункі з дзецьмі. Я даносіла да іх сваё разуменне густу, эстэтыкі ў творчасці, а яны, у сваю чаргу, дастаўлялі мне радасць сваімі работамі. Дарэчы, з вучнямі і зараз падтрымліваю цёплыя стасункі, — дзеліцца мастачка.

Пасля некалькі гадоў яна працавала самастойна, на фрылансе. Юлю гэта цалкам задавальняла, але праз некаторы час надакучыла, і дзяўчына вырашыла штосьці змяніць. Тым больш многія знаёмыя прасілі яе, каб навучыла іх жывапісу.

— Стварала ўсё сваімі рукамі, дапамагаў любімы муж. Такім чынам у 2017 годзе і з'явілася ўласная студыя акварэлі і каліграфіі. Чаму выбрала такі вузкі напрамак? У Мінску існуе шмат студый па жывапісе, а я хацела вылучыцца, — дзеліцца Юля. — Радуе, што за час існавання студыі аўдыторыя вырасла ў дзясяткі разоў, кожны дзень тут кіпіць праца, гэта натхняе. Мая студыя — мой другі дом, поўны святла і ідэй, яна такая па-жаноцку мілая... Не дзіўна, што да мяне прыходзяць у асноўным дзяўчаты, хаця ў апошні час наведваюцца і хлопцы.

«Нельга трымаць у галаве думку «не змагу». Трэба заўсёды ставіць перад сабой складаныя задачы. Чаго баяцца?»

У дзяўчыны свая сістэма малявання. Калі гаворка ідзе пра паперу, яна працуе толькі пры натуральным дзённым святле. А на планшэце — у любы час. Таксама для мастачкі важна, каб падчас працэсу была поўная цішыня. Нават калі выбірала памяшканне для студыі, хацела, каб яна знаходзілася далей ад «цывілізацыі». Да таго ж суразмоўніца не з тых мастакоў, якія працуюць у так званым творчым беспарадку. Бруду не пераносіць ні ў малюнку, ні ў жыцці.

— Чалавек, які хоча чагосьці дасягнуць у жыцці, абавязкова будзе рухацца наперад. Гэтага прынцыпу прытрымліваюся заўсёды, таму ўжо маю вопыт арганізацыі майстар-класаў па жывапісе, выставак, валодаю майстэрствам упрыгожвання малюнкамі адзення, сцен будынкаў. Люблю ўдзельнічаць у розных цікавых праектах. Мяне вельмі натхняюць вандроўкі, знаёмствы з паспяховымі людзьмі, — кажа Юля. — Калі б не стала мастачкай? Займалася б сацыяльнымі праектамі. Вельмі люблю жывёл і зараз трымаю ў галаве думкі аб арганізацыі шэрагу дабрачынных мерапрыемстваў, скіраваных на паляпшэнне ўмоў утрымання жывёл у прытулках.

Дар'я ШЛАПАКОВА,
студэнтка IV курса
факультэта журналістыкі БДУ.

ЁСЦЬ КАНТАКТ!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— На пачатку дзяжурства я праводжу агляд абсталявання падстанцыі, запісваю ў аператыўны журнал, у якім стане прымаю змену, дакладваю пра гэта дыспетчару. Звычайна ўсё праходзіць ціха — не кожны дзень тут штосьці здараецца.

Сярод пазаштатных сітуацый, з якімі даводзіцца сутыкацца: кароткае замыканне на лініі. Здаралася, і падстанцыя цалкам гасла. Але чыгунка ў такім выпадку не спыняецца: кантактную сетку хутка забяспечваюць энергіяй з рэзервовых крыніц.

Лінію можа пашкодзіць моцны вецер ці навальніца. Маргарыта ўспамінае, як гады два таму вясной быў ураган, які паваліў шмат дрэў і паабрываў правады. Тады цягнікі стаялі. Але звычайнае пашкоджанне на лініі затрымлівае цягнік толькі на 10—15 хвілін. Аварыйная брыгада выязджае хутка: у яе стаіць мэта ліквідаваць усе непаладкі максімум за гадзіну.

Маргарыта пераапранаецца ў спецадзенне і выходзіць на вуліцу. Хутка павінны прыехаць рабочыя, і ёй трэба падрыхтаваць для іх рабочае месца. Дзяўчына абясточвае ўчастак, які будуць рамантаваць, і праводзіць зазямленне. Каб праверыць, ці ёсць напружанне, яна падносіць спецыяльны паказальнік: калі ток застаўся, прыбор пачне пішчаць. Усе свае дзеянні электрамеханік запісвае ў бланк і ставіць насупраць кожнага подпіс: так патрабуюць правілы бяспекі, нельга спадзявацца толькі на памяць.

Праз пэўны час раздаецца сірэна — апавяшчае, што на падстанцыі звоніць тэлефон. Маргарыта спяшаецца ў будынак і здымае трубку.

— На адным з участкаў будуць весціся работы, таму мяне прасілі вывесці аўтаматычнае паўторнае ўключэнне. Гэта трэба, каб, калі раптам штосьці здарыцца, уключальнік у нас зноў не падаў напружанне, — тлумачыць пасля званка дзяўчына і націскае кнопку на адной з жалезных «шаф». А пасля вешае туды папераджальную таблічку — дадатковае напамінанне лішнім не будзе.

Пытаемся пра складанасці ў рабоце.

— Мне бывае цяжка фізічна штосьці зрабіць: зазямленне, напрыклад, або цялежкі выкаціць. Часам і мужчынам з гэтым няпроста справіцца, — заўважае суразмоўніца.

На работу яна дабіраецца на электрычцы: Маргарыта жыве ў пасёлку Негарэлае Дзяржынскага раёна, за 50 кіламетраў ад Мінска. «У нас звычайны дом, без выгод, таму даводзіцца і дроў прынесці, і вады набраць, і памыць адзенне

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

На ўчастак, дзе абсталяванне працуе пад напружаннем, — толькі ў спецадзенні і касцы.

ўручную. Жыццё мяне да цяжкасцяў падрыхтавала», — смяецца дзяўчына.

У вольны час электрамеханік сядзіць за канспектамі (завочна вучыцца на энергетычным факультэце ў БНТУ) і спявае. Дзякуючы свайму таленту Маргарыта стала «Міс Мінскага аддзялення чыгункі» ў 2015 годзе, выступала на адной сцэне з зоркамі беларускай эстрады. А аднойчы пасля канцэрта ў роднай вёсцы ёй нават работу хацелі прапанаваць — у Доме культуры суседняга пасёлка Энергетык. На пытанне, чаму не звязала прафесію з музыкай, дзяўчына жартуе: «У нас так казалі: каб працаваць у гэтай сферы, трэба або быць віртуозам, або больш нічога не ўмець».

Сваёй цяперашняй працай Маргарыта задаволена. Да начных змен і лёгкага гулу абсталявання ў кабінеце таксама прызвычаілася. А па абцасах і спадніцах (на дзяжурстве ж звычайна даводзіцца быць у спецадзенні і касцы) не сумуе — пачакаюць да наступнага канцэрта.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.